

työpaja
vanhemmille

1.

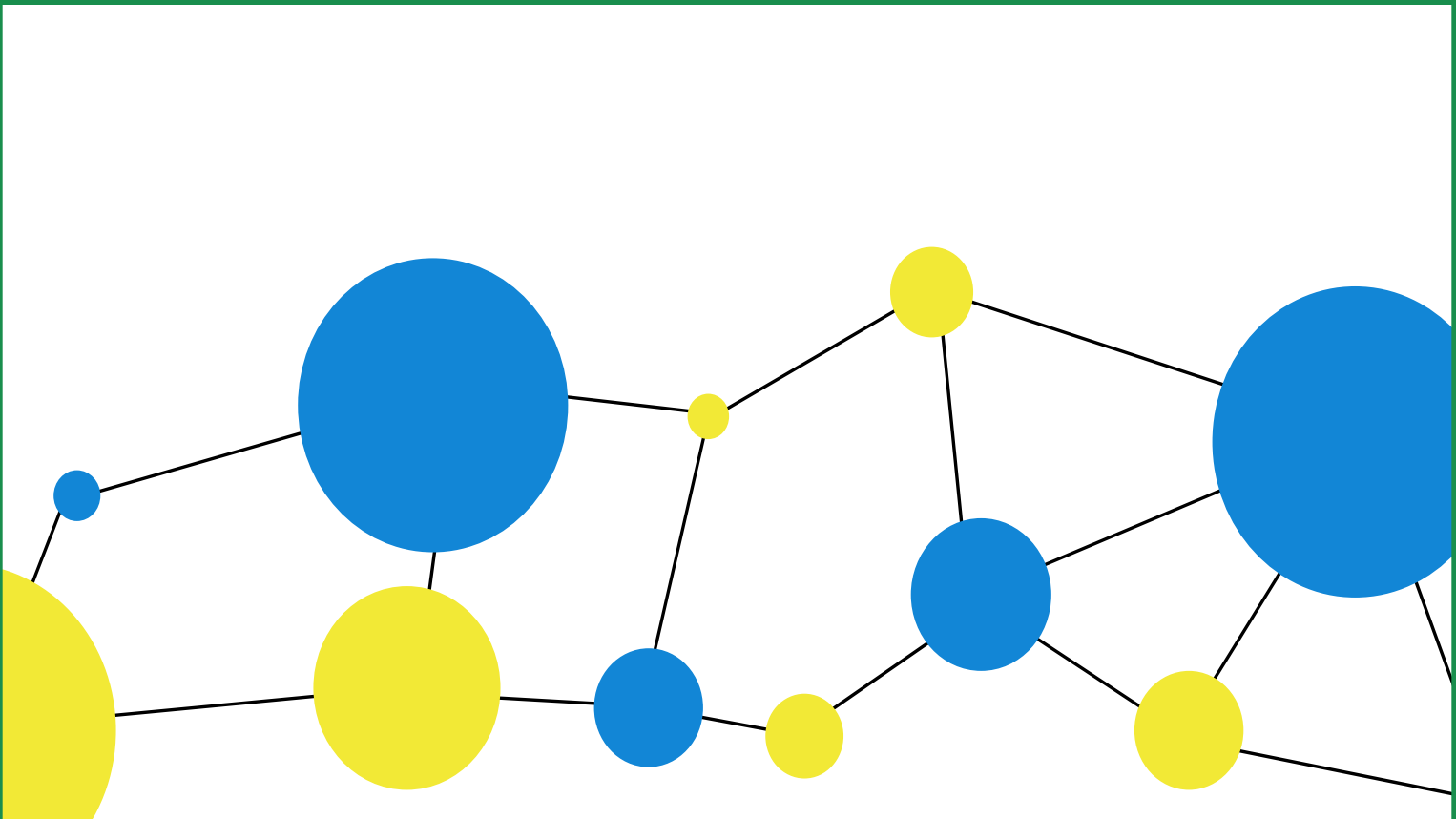

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Euroopan komission tuki tämän julkaisun tuottamiselle ei merkitse sen sisällön hyväksyntää, julkaisun sisältö heijastaa vain tekijöidensä näkemyksiä, eikä komissiota voida pitää vastuussa julkaisussa olevien tietojen mahdollisesta käytöstä.

kotiopiskelu

1 mitä haluamme saavuttaa tämän työpajan avulla?

EUROSTATin mukaan kaikessa talouteen liittyvässä toiminnassa sekä kotitalouksissa EU:n alueella syntyi jätettä yhteensä 2261 miljoonaa tonnia vuonna 2016. Kotitalouksien tuottaman jätteen osuus on 8,3 % kaikesta jätteestä Euroopassa.

Kuinka paljon kotitalousjätettä omassa kotimaassasi syntyy?

Perheet ovat yksi suurimmista kuluttajaryhmistä Euroopassa. Kuten huomaat, perheet ovat siten tärkeä tekijä jätteen vähentämisessä. Tämän vuoksi on erittäin tärkeää, että perheet alkavat ryhtyä toimiin planeettamme suojelemiseksi.

Tämä työpaja tukee sinua roolissasi perheen oppimisen edistäjänä kiertotalousmallien käytännön toteuttamisessa.

Waste generation by economic activities and households, 2016

(% share in tonnes)

	Households
EU-27	8.3
Belgium	8.0
Bulgaria	2.4
Czechia	14.1
Denmark	16.6
Germany	9.4
Estonia	1.8
Ireland	9.9
Greece	6.6
Spain	16.8
France	9.0
Croatia	21.7
Italy	18.4
Cyprus	16.0
Latvia	34.4
Lithuania	16.8
Luxembourg	6.3
Hungary	18.2
Malta	8.4
Netherlands	6.1
Austria	7.0
Poland	5.2
Portugal	33.2
Romania	2.3
Slovenia	11.5
Slovakia	17.8
Finland	1.5
Sweden	3.1
United Kingdom	9.8
Iceland	40.4
Liechtenstein	5.4
Norway	22.0
Montenegro	13.5
North Macedonia	0.0
Serbia	3.2
Turkey	37.0
Bosnia and Herzegovina (*)	0.0
Kosovo (*)	10.6

(*) 2012

(*) This designation is without prejudice to position on status, and is in line with UNSCR 1244/1999 and the ICJ Opinion on the Kosovo Declaration of Independence.

Source: Eurostat (online data code: env_wasgen)

tavoitteet: suorittuasi tämän osion, sinulla on seuraavat tiedot ja taidot:

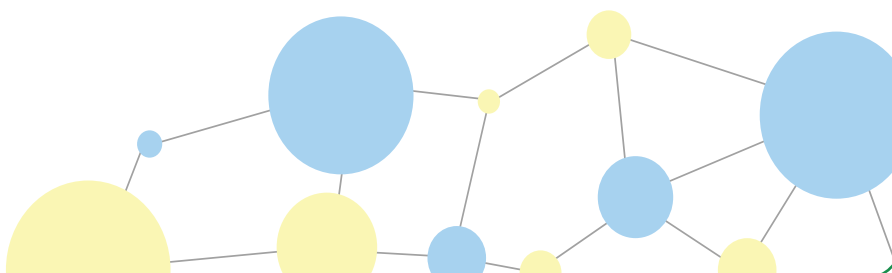
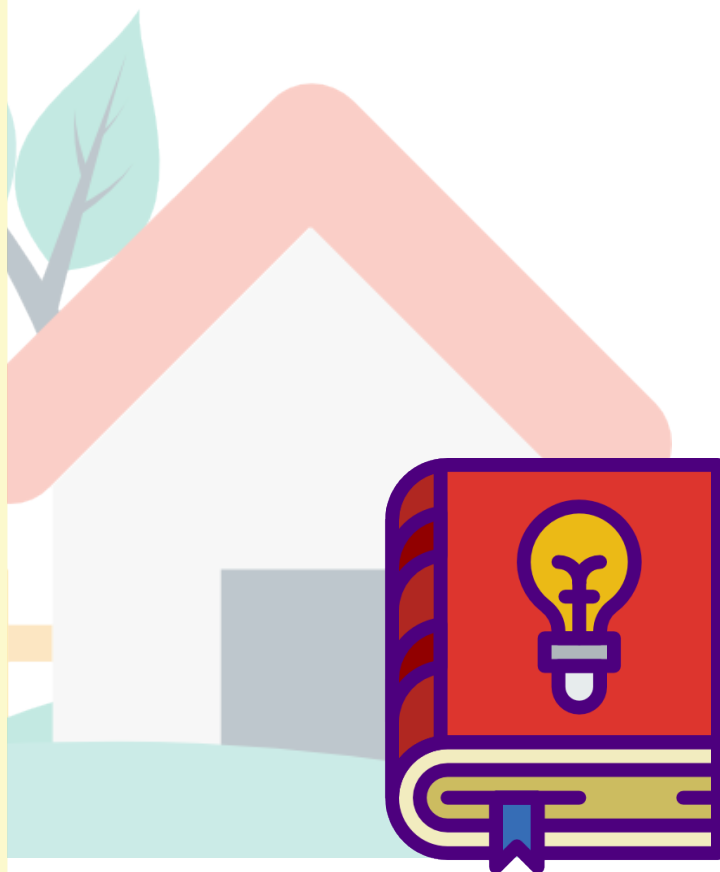
1. Tämä työpaja auttaa sinua lisäämään tietoisuutta ympäristöasioista ja kiertotalousmallien käyttöönoton tärkeydestä kotona, lastesi kanssa sekä päivittäisessä elämässäsi.

2. Opit kiertotalouspedagogiikan pääkonseptit samalla, kun opetat lapsiasi.

- Vinkkejä kiertotalouden tuomiseksi osaksi jokapäiväistä elämää
- Vinkkejä onnistuneeseen vanhemmuuteen tällä saralla

3. Voit käyttää oppimateriaaleja ja resursseja dynaamisella tavalla, huomioiden lastesi iän:

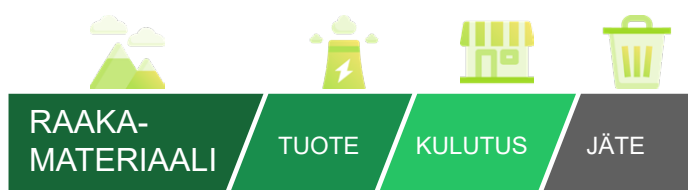
- Sarjakuvat: 6–10-vuotiaat
- Digitaaliset pakotehtävät: 11–15-vuotiaat
- WebQuestit: 16–20-vuotiaat

3 teorian esittely: mitä kiertotalous tarkoittaa? kuinka voimme opettaa lapsiamme kotona kiertotalousperusteisesti?

Kiertotalouden ajatuksena on, että tarvitsemiemme tuotteiden valmistuksessa käytetään mahdollisimman paljon biohajoavia materiaaleja. Tällä tavalla materiaalit voidaan palauttaa luontoon aiheuttamatta ympäristövahinkoja, kun tuotteiden käyttöikä on ohi. Tapauksissa, joissa ei ole mahdollista käyttää ympäristöystävällisiä materiaaleja, tavoitteena on antaa tuotteille uusi elämä palauttamalla ne tuotantokykliin uuden tuotteen valmistamiseksi. Mikäli tämäkään ei ole mahdollista, tuote kierrätetään ympäristöystävällisellä tavalla.

Yhteiskunta on muuttunut, ja viime vuosikymmeninä perheen käsite on käynyt läpi suuren mullistuksen sekä sen rakenteessa että perhesuhteissa. Uusia arvoja on tullut korvaamaan perinteisiä perhearvoja, ja perheet ovat nykyään hyvin monimuotoisia. Nämä muutokset ovat vaikuttaneet suuresti perheiden jokapäiväisiin toimintatapoihin ja perheiden välillä on suurta vaihtelua sen suhteen, millaista ohjeistusta he noudattavat kasvattaessaan lapsiaan. Siksi tämän työpajan tarkoituksena on auttaa vanhempia opastamaan lapsiaan kotona kiertotalousasioista.

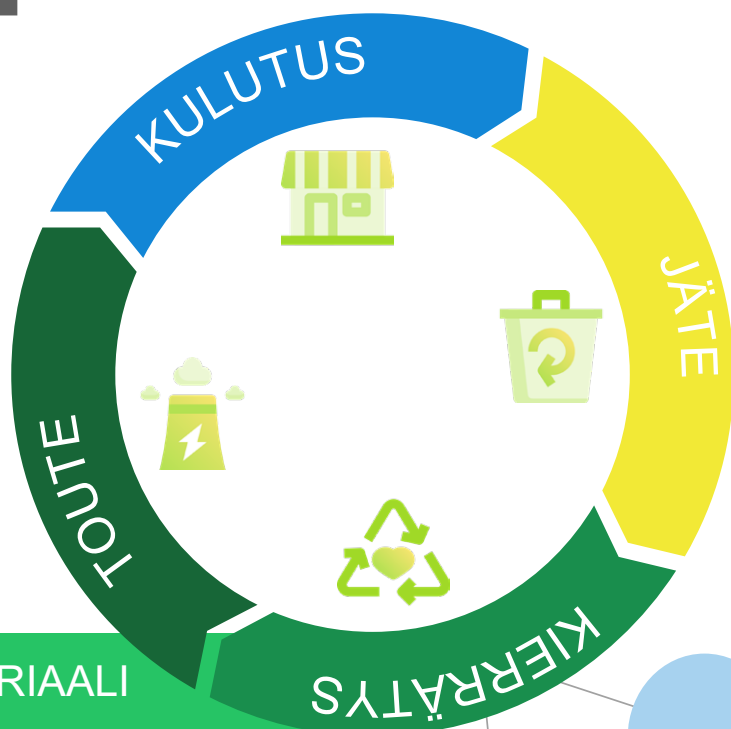
LINEAARINEN TALOUS

Luonnon kiertomallin tavoin kiertotalous on luonnonvarojen käytön järjestelmä, jossa tärkeintä on raaka-aineiden käytön ja jätteiden vähentäminen.

RAAKAMATERIAALI

Perhe: joitakin käsitteitä, jotka auttavat meitä ymmärtämään sitä paremmin.

Siitä hetkestä lähtien, kun vauva syntyy, perhe pitää siitä huolta, sillä hän ei voi itse huolehtia itsestään. Perhe tarjoaa kiintymystä, turvaa ja oppimiskokemuksia, mikä auttaa lasta saavuttamaan itsenäisyyden. Useimmilla kielillä sana "perhe" määritellään "yhdessä elävien sukulaisten ryhmäksi". Myös useimmissa kulttuureissa, mutta ei kaikissa, perinteinen käsite perheestä, jossa isä käy töissä ja äiti hoitaa perhettä kotona ja kasvattaa lapset, on muuttunut, sillä äidit eivät enää välttämättä ole päävastuussa lastenhoidosta, vaan yhä enemmän myös isät tai isovanhemmat voivat ottaa tämän roolin.

Perinteisen perhemallin purku:

- Oikeudellista yhteyttä ei tarvita.
- Kaksi vanhempaa ei ole välttämättömyys.
- Verisukulaisuus ei ole tarpeen.
- Lasten lukumäärän pienentyminen.
- Lapsista huolehtiminen ei ole pelkästään naisten tehtävä.
- Isien mukanaolo vanhemmuuteen liittyvissä tehtävissä.
- Vähemmän perinteisiä roolijakoja.
- Uusien perherakenteiden ilmaantuminen.

Perhe ymmärretään tärkeimpänä ja lähimpänä kontekstina, jossa lapsi kehittyy, ja siksi kaikki, mikä tapahtuu perheen sisällä, vaikuttaa häneen. Ihmisten kanssa olemisen oppimisen lisäksi lapset oppivat kotona oman yhteiskuntansa kulttuurista, normeista ja arvoista, toisin sanoen he sisäistävät ne ja tekevät niistä osan omaa persoonallisuuttaan. Samaan aikaan lapset myös muodostavat ensimmäiset emotionaaliset ja affektiiviset siteensä perheessä ja omaksuvat sen ryhmän normit ja käyttäytymisen, johon he kuuluvat.

Kotona lasten kasvattaminen voi tuntua monimutkaiselta. Monet vanhemmat jäljittelevät sitä, miten heidät itse on aikanaan kasvatettu, ja koska se toimi heille, heidän mielestään sama asia toimii myös heidän lapsilleen. Mutta mikä toimi aiemmin, ei välttämättä toimi enää. Koulutus ja kasvatus ovat muuttuneet monin tavoin. Nykyään pyritään kasvattamaan esimerkin avulla, tukemalla itseluottamuksen kehittymistä, hyvien perustelujen ja ymmärryksen avulla, lisäämällä itsenäisyyttä, antamalla tilaa, vastuullisuutta ja rakkautta.

Nykyinen perhekosite:

Sellaisten ihmisten liitto, joilla on yhteinen elintärkeä projekti, todennäköisesti kestää. Tällaisessa ryhmässä syntyy voimakkaita yhteenkuuluvuuden tunteita. Sen jäsenet ovat henkilökohtaisesti sitoutuneita. Läheisyydestä, vastavuoroisuudesta ja keskinäisestä riippuvuudesta syntyy intensiivisiä suhteita.

Tietolähde:

- RODRIGO, M. J. Y PALACIOS, J. (1998): Familia y desarrollo humano, Madrid, Alianza.

- TFG "Una propuesta de trabajo para implicar a las familias en las escuelas de E.L., Mª Victoria Blanco Blanco.

Kiertotalous on ratkaisu:

syitä
sanoa kyllä
kiertotaloudelle

- raakamateriaalien rajallisuus
- jotkin maat ovat riippuvaisia toisista maista saadakseen raakamateriaalia
- ilmastovaikutus: raaka-aineiden louhinnalla ja käytöllä on merkittäviä ympäristövaikutuksia, se lisää energiankulutusta ja hiilidioksidipäästöjä.

kiertotalouden
hyötyjä:

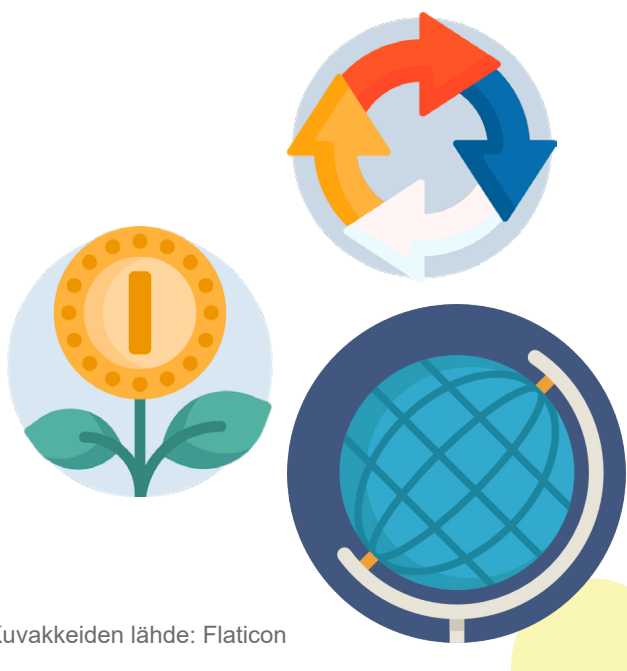

- miljoonien eurojen säästöt
- kasvihuonekaasujen vähentäminen
- paine vähentää luonnon hyväksikäyttöä
- raakamateriaalin toimitusvarmuus paranee
- innovaatiot, kasvu ja työllisyys

Lisätietolinkit:

- [Ilmastonmuutos \(WWF\)](#)
- [Kiertotalous \(Euroopan parlamentti\)](#)
- [Kiertotalouspaketti \(Euroopan parlamentti\)](#)
- [Suomalaiset kierrättävät sanoissa ja teoissa \(Tilastokeskus\)](#)
- [Yritysten kassavirrat pulppuavat jatkossa kiertotaloudesta](#)

Kuvakkeiden lähde: Flaticon

Perhekesitettä käsitelleen johdannon jälkeen jatketaan kiertotalousaiheesta. Jatkaaksemme kiertotalouteen perustuvaa opiskelua on tärkeää tietää, että YK:n jäsenvaltiot pääsivät heinäkuussa 2015 sopimukseen, jossa ne sitoutuivat kehittämään toimia ilmastomuutoksen torjumiseksi ja ympäristön kestävyysvarmistamiseksi. Tätä sopimusta kutsutaan kestävä kehityksen tavoitteiksi.

Sopimuksen tarkoituksena on varmistaa, että ihmiset ympäri maailmaa voivat elää parempaa elämää vahingoittamatta planeettaa; tätä varten valtiot pyrkivät saavuttamaan nämä tavoitteet seuraavien 15 vuoden aikana, vuodesta 2016 vuoteen 2030.

Kestävä kehityksen tavoitteiden tarkoituksena on parantaa kaikkien elämää maapallolla ylläpitämällä luonnonvarojen sosiaalisen, taloudellisen ja ympäristövakauden takaamiseksi.

Asetetuista 17 tavoitteesta yli puolet liittyy kestäväan kehitykseen ja ympäristöön: vesi, energia, asumiskyky, tuotanto ja kulutus, meren elämä ja maan ekosysteemit, ilmastomuutos.

Kiertotalous ottaa huomioon kaikki nämä tavoitteet luontaisesti arvojen muodossa, joten voi olla suureksi hyödyksi, jos olemme kotona tietoisia näistä realiteeteista Euroopassa.

Kiertotalous hyödyntää uutta lähestymistapaa tuotteiden kaikissa kehitysvaiheissa, korjauksissa, kierrätyksessä, uudelleenkäytössä ja uudelleenvalmistuksessa.

Kuluttajien rooli on myös tärkeä, sillä kun kulutuksen näkökulmaa ja mallia muutetaan, kulutetaan vähemmän ja kenties myös paremmin. On hyvä tutustua materiaaleihin, joista saada tukea käsitellessäsi aihetta kotona lasten kanssa.

KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET

Tässä videolinkki
lisämateriaaleihin,
joiden avulla voimme
selittää lapsillemme,
mistä kiertotaloudessa
on kyse:

[Kiertotalous:
kuluttajasta käyttäjäksi](#)

aktiviteeti I

Kuinka lapsille kerrotaan, että kiertotalous on hyödyllinen paitsi ympäristön kannalta. Myös taloudellisesti?

Ensinnäkin lapsille voidaan selittää mitä tarkoittaa "tuotteen elinkaari", ja tätä varten tulisi valita tuote, joka on enemmän tai vähemmän osa jokapäiväistä elämäämme ja josta tiedämme vain yleisesti miten se suunnitellaan ja valmistetaan (esimerkiksi wc-paperi, tussit, kodinkoneet tai vaatteemme...)

Tässä linkki, josta löydät lisätietoa tuotteiden elinkaaresta ja kiertotaloudesta:

[Tuotteen elinkaaren pidentäminen sekä jakaminen – Kiertotalouden liiketoimintamallit](#)

Lasten kanssa voidaan käydä läpi tuotekehityksen vaiheet sekä sitä, mitä on otettava huomioon kestävässä suunnittelussa (käytettävän energian määrä, resurssit, saasteet... kaikissa vaiheissa ja osien mahdollinen kierrätys, mikä on tavoite):

- Raakamateriaalin hankkiminen
- Materiaalin prosessointi
- Komponenttien valmistus (kokoonpanoon tarvittavat perus- ja apukomponentit)
- Kokoonpano ja pakkaus
- Jakelu ja hankinta
- Asennus ja käyttö tai kulutus
- Huolto ja/tai päivitys

Tätä aihetta voidaan tukea näyttämällä lapsille esimerkkejä paikoista, kaupungeista, jne., joissa kiertotaloutta on kokeiltu; paikoista, joissa kierrätyksellä, uudelleenkäytöllä ja vastuullisella kulutuksella on valtion tuki, ja jotka jopa tuottavat rahaa ja työpaikkoja niiden avulla, samalla kun tavoitteena on olla kestävä.

Kannattaa tutustua myös Ellen MacArthurin Foundationiin, joka perustettiin vuonna 2010 tavoitteena vauhdittaa siirtymistä kiertotalouteen. He työskentelevät päättäjien, yritysten ja korkeakoulujen kanssa rakentaakseen uudistavaa ja korjaavaa taloutta suunnitellusti. Täältä saat selville kuka Ellen MacArthur on (laita suomenkieliset tekstitykset päälle):

[Ellen MacArthur - Learning & The Circular Economy.](#)

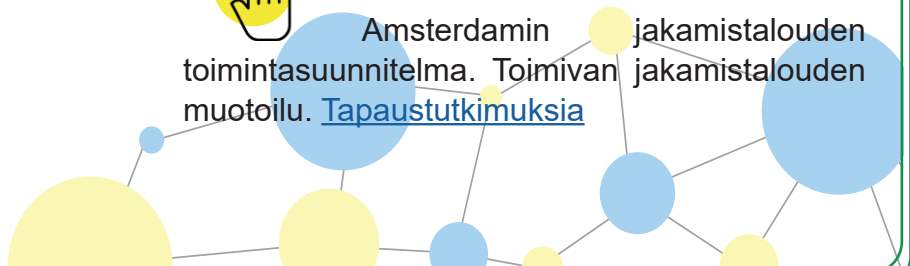
Tässä esimerkkejä siitä, kuinka kiertotalous on enemmän kuin kelpo vaihtoehto muuallakin kuin henkilökohtaisella tasolla tai kodeissamme, jos vain tahtoa löytyy ja tavoitteet saavutetaan:

Brysselin kiertotaloutta koskeva alueellinen ohjelma. Yhteistyö systemisen muutoksen saavuttamiseksi. [Tapaustutkimuksia](#)

Amsterdamin toimintasuunnitelma. Toimivan jakamistalouden muotoilu. [Tapaustutkimuksia](#)

aktiviteetti 2

Tarkastellaan ideoita, miten tuoda kiertotalous osaksi elämäämme

Lue jokainen kohta huolellisesti, yritä tunnistaa niistä jokin oikea tilanne lastesi kanssa. Keskustele kumppanisi tai muun perheenjäsenen kanssa siitä, oletteko koskaan aiemmin tehneet mitään sellaista, mitä tässä työpajassa tulee esille. Kirjoita ylös asioita, joita jo teette, ja joita ette tee. Missä voisitte parantaa?

Ennen kuin luet lisää...

- MITÄ VOIT SANOA ESIMERKIKSI MUOVISTA, PAPERISTA...?
- TIEDÄTKÖ MISTÄ SE TULEE?
- MITEN SITÄ TEHDÄÄN?
- MIHIN SITÄ KÄYTETÄÄN?
- MISTÄ VOIMME LÖYTÄÄ ASIOITA, JOTKA ON TEHTY MUOVISTA TAI PAPERISTA?
- VOIKO SITÄ UUELLEEN KÄYTTÄÄ?
- VOIKO SEN KIERRÄTTÄÄ?
- MILLAINEN ON MUOVISTA TAI PAPERISTA TEHDYN TAVARAN ELINKAARI?
- ONKO SE MIELESTÄSI SELLAISEN, ETTÄ SEN VOI POISTAA KÄYTÖSTÄ?
- JOS KYLLÄ, MILLAISISSA TAPAUKSISSA?

Kuvakkeiden lähde: Flaticon

muovi

Näiden kotitalouksiin sopivien suuntaviivojen avulla tuot pienimuotoisen kiertotalouden konseptin lastesi arkielämään.

Muovipussit:

Voit opettaa lapsiasi minimoimaan muovipussien kulutuksen korvaamalla ne kankaisilla tai muilla kestokasseilla. Lapsille voi opettaa, että muovipussia voi uudelleen käyttää monia kertoja esimerkiksi kauppakassina tai säilytyksessä. Lisäksi on tärkeää keskustella siitä, kuinka pitkän ajan muovipussi tarvitsee maatuakseen. On siis tärkeää näyttää heille vaihtoehtoja muovipusseille, ja ostaa esimerkiksi reppuja ja kestokasseja sekä käyttää uudelleen niitä muovipusseja, joita kotoa jo löytyy (niin että he ymmärtävät muovipussien ostamisen olevan aina viimeinen mahdollinen vaihtoehto).

Muovipakkaukset:

- Valmisruoka: yleensä pakattu muoviin, alkaen yksittäispakatuista makeista herkuista valmissalaatteihin, joissa on runsaasti muovisia osia. Lapsille voi kertoa, että usein valmisruoka on epäterveellisempää, koska siihen on käytetty erilaisia lisä- ja säilöntäaineita, ja toisaalta niiden pakkaamiseen käytetään paljon kertakäyttömuoveja. Ratkaisu valmisruuan vähentämiseksi on opettaa lapsia valmistamaan terveellisiä ja helppoja välipaloja itse. Samalla voit opettaa heille erilaisia tapoja pakata ruoka: uudelleenkäytettävät rasiat, kangasliinat... ja jos joskus onkin ostettava valmisruokaa muovirasiassa, sitäkin rasiaa voi käyttää uudelleen.

- Kaikkia näitä voidaan käyttää monia kertoja uudelleen, ennen roskeen heittämistä. Esimerkiksi astian pohjan voi leikata irti ja käyttää saippuakuppina

Paperi

Paperintekoprosessista kertominen lapsille on todella positiivinen asia. Miksi? Koska tällä tavoin he oppivat tuntemaan prosessin alusta lähtien, ja ovat tietoisia siitä, mikä saattaa olla ympäristölle haitallista paperin tuotannossa. He käyttävät paljon paperia ja pahvia koulussa, ja monet ostettavien lelujen pakkauksista sisältävät pahvia.

Tämän linkin kautta pääsemme katsomaan lapsille tarkoitettua videota paperituotannosta:

[Kartongin valmistus](#)

Kun lapset tietävät, miten paperia tehdään, heidän tulee ymmärtää, miten sitä voi käyttää uudelleen, jotta tuote pääsee osaksi kiertotaloutta. Näin ollen lelujen (tai muun tavarain) pahvipakkauksia voidaan käyttää säilytykseen, tai vaikkapa kodin paperinkierrätysastiana.

Paperiarkit tulisi käyttää molemmilta puoliltaan. Lapset rakastavat maalaamista. Mikäli olet töissä paikassa, jossa yhä käytetään paljon paperia syystä tai toisesta, voit uudelleen käyttää sellaiset paperit, joihin on tulostettu vain toiselle puolelle (varmista, että työpaikkasi sallii tämän!). Niitä voi käyttää tyhjältä puoleltaan lasten maalausprojekteihin. Sitten kun paperia ei voi enää käyttää, sen tulisi päättyä kierrätysastiaan. Lapsille voi opettaa myös, että on mahdollista ostaa kierrätyspaperia, tai jopa tehdä sellaista itse:

[Paperin valmistus itse](#)

Kodinkoneet

Ajatellaanpa kaikkia kodissamme olevia laitteita. Lapsemme tuntevat ne, koska ne ovat osa heidän jokapäiväistä elämäänsä. Mietitäänpä sitten perhettämme ja ystäviämme... Heillä on myös laitteita. Entä sitten kaikki ihmiset, jotka asuvat suurkaupungissa?

Tilastojen mukaan Espanjassavuonna 2019 Madridin itsehallintoalueella oli 4 623 131 25–79-vuotiasta ihmistä. Sellaisessa hypoteettisessa tapauksessa, että jokaista neljää henkilöä kohden olisi myös pesukone, siellä olisi 1 155 783 pesukonetta... valtava määrä!

Joten kuvittelepa sitten sellaisia paikkoja kuin Lontoo, New York, Toronto, Berliini.

Keskiverto pesukone painaa noin 76 kg.

Mikäli heittäisimme pois kaikki pesukoneet, jotka saattavat löytyä Madridin alueelta, siitä syntyisi yhteensä 87 839 508 kiloa jätettä.

x 4.623.131

193652966.4289 lb
87.839.508 kg

167 lb
76 kg

Sytä kierrättää pesukone – otathan selvää myös muiden kodinkoneiden kierrättämisestä tai uudelleen käyttämisestä!

Pesukoneesi kierrättäminen säästää ympäristöä ja auttaa sinua toimimaan keskeisessä roolissa e-jätteen kierrättämisessä samalla kun säästät energiaa ja hyödynnät raaka-aineita.

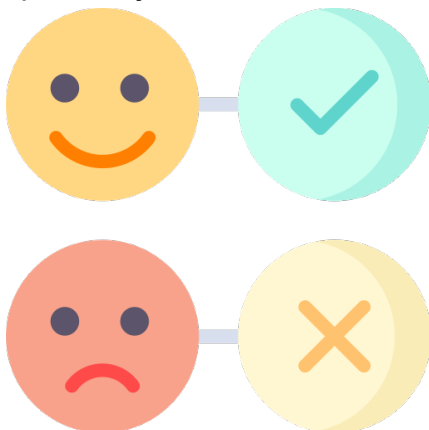
aktiviteetti 3

Tässä muutamia suositeltavia ja vältettäviä asioita, jotka auttavat sinua opastamaan lapsia kotona. Näitä vinkkejä voi soveltaa mihin tahansa lasten kasvatukseen liittyvään asiaan, joten miksipö et käyttäisi niitä myös heidän ohjaamiseen kohti kiertotaloutta?

Kenties asiat, joista kerromme lapsille, ovat heidän mielestään jonkin verran vaikeita käsittää tai jopa epämieluisia, kuten esimerkiksi se, miksi kuljettaa eväät uudelleenkäytettävässä paketissa sen sijaan, että ostettaisiin yksittäinen muovin pakattu välipala (koska muutkin kaverit ostavat muovin käärittyjä välipaloja). Näistä syistä johtuen meidän on oltava kärsivällisiä ja noudatettava näitä neuvoja.

Mietitäänpä ensin sellaisia asioita, joita kannattaa välttää. Lue jokainen kohta huolellisesti ja yhdistä se johonkin oikeaan tilanteeseen lastesi kanssa. Keskustele kumppanisi tai muun perheenjäsenen kanssa siitä, millaisia virheitä tai hyviä ratkaisuja olette tehneet kyseisessä tilanteessa. Kirjoita sekä positiiviset että negatiiviset ratkaisut ylös.

- Mitä sinusta kannattaisi tehdä, että negatiivisia asioita saisi muutettua paremmiksi?
- Oletko samaa mieltä annetuista ohjeista?
- Pohdi, miksi olet tai et ole samaa mieltä jostain kohdasta, ja jaa havaintosi kumppanisi tai muun perheenjäsenen kanssa.

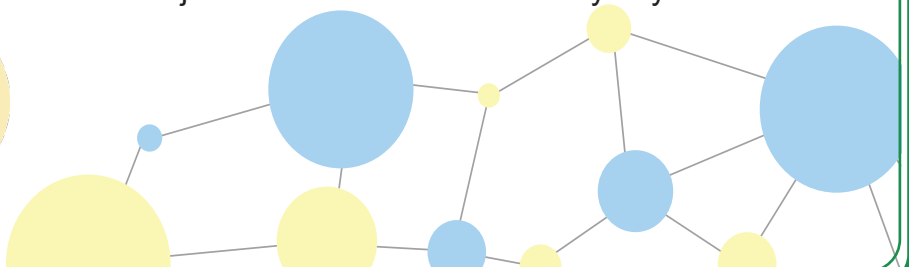

Kuvalähde: Freepik

1 Unohda tottelevaisuus. Kaikki eivät ala heti kuuliaisesti tekemään mitä käsket. Yritä selvittää, miksi näin on. Hän voi olla vaikkapa kiireinen, vessassa tai hajamielinen. Kun olet saanut syyn selville, toista kohteliaasti ja selkeästi, mitä toivot toisen tekevän, esimerkiksi, "oletko huomannut, että paperikorisni on ihan täynnä, muistathan tyhjentää sen tämän päivän aikana."

2 Älä yritä saada kiertotaloudestanne täydellistä kerralla. Kannattaa tehdä lista sellaisista asioista, joihin toivot parannusta lastesi käytöksessä, ja sitten pikkuhiljaa ja tärkeysjärjestyksessä auttaa lapsia parantamaan niitä. On tärkeää huomata, että lapset eivät pysty muistamaan monia "käskyjä" kerralla.

3 Lapselle voi muodostua tapa vanhempien huomion hakemisesta negatiivisten käyttäytymismallien avulla, jos vanhemmat jättävät tällaisen huomiotta. Lapsi saattaa esimerkiksi tehdä virheen tehdessään koulutehtäviä, ja sitten suutuksissaan repiä koko paperin saadakseen huomiota harmilleen. Meidän täytyy opastaa heitä olemaan suuttumatta moisesta, ja että ei ole oikein repiä papereita, joita ei ole vielä kokonaan käytetty.

Seuraavaksi työskentelemme viiden ohjenuoran kanssa, joita käytetään lasten kouluttamisessa kotona. Lue jokainen kohta huolellisesti ja yhdistä se johonkin oikeaan tilanteeseen lastesi kanssa. Keskustele kumppanisi tai muun perheenjäsenen kanssa siitä, millaisia virheitä tai hyviä ratkaisuja olette tehneet kyseisessä tilanteessa. Kirjoita sekä positiiviset että negatiiviset toimet ylös.

- Mitä sinusta kannattaisi tehdä, että negatiivisia asioita saisi muutettua paremmiksi?
- Oletko samaa mieltä annetuista ohjeista?
- Pohdi, miksi olet tai et ole samaa mieltä jostain kohdasta, ja jaa havaintosi kumppanisi tai muun perheenjäsenen kanssa.

1 Kun lapsesi suuttuu ja alkaa kiukutella, älä näytä, että sinua harmittaa. Kerro hänelle rauhallisella äänellä, että sinulla on aikaa odottaa, että hän alkaa totella. Älä tuijota lasta tai naura ja ärsytä häntä.

2 Vahvista hyviä asioita. Positiivinen vahvistaminen, kuten hellyydenosoitukset, rohkaisu ja palkkiot ovat tehokkaampia kasvatustapoja kuin rankaiseminen. Tämän vuoksi lapselle tulisi aina tarjota henkistä tukea ja antaa hänen itse omien kykyjensä mukaan ratkaista ongelmia. Lapset ovat hyvin herkkävaistoisia, ja sellaiset sanat kuin ”tyhmä” tai ”huono” ovat todella vahingoittavia ja voivat vaikuttaa heikentävästi heidän itsetuntoonsa. Meidän ei missään nimessä tule säästellä mitään sellaista, mikä saa heidän tuntemaan olonsa arvokkaaksi ja rakastetuksi. Jos palkitsemme lapsen hellyydenosoituksilla, halauksilla tai sanoilla kuten ”hyvä” tai ”fiksua”, rakennamme heille hyvää itsetuntoa. On yhtä tärkeää tunnistaa ja vahvistaa hyvää käytöstä kuin korjata huonoa. Puhu lapsesta hyvään sävyyn ympärillä oleville ihmisille. Voit leikkiä, ettet huomaa hänen olevan paikalla – on lapselle hyvin mukavaa huomata, että puhut hänestä hyvää muille.

3 Ole kiitollinen muutoksista, aloitteista tai tottelevaisuudesta. Lapset etsivät jatkuvasti vanhempiensa tai ohjaajiensa hyväksyntää, joten kaikenlainen saatu hyväksyntä vahvistaa heidän tapojaan: ”Olen ylpeä sinusta, koska olet hienosti järjestänyt pieniksi jääneet vaatteesi lahjoitettaviksi hyväntekeväisyyteen. Olet tosi vastuullinen tyyppi.”

4 Toimi esimerkkinä. Einsteinin sanoin: ”Esimerkkinä toimiminen ei ole tärkein opettamisen tapa, se on ainoa tapa.” Esimerkki toimii paremmin kuin mikään luento. Lapset matkivat toimintaamme hyvin nuoresta lähtien, niin hyvässä kuin pahassa. Voimme käyttää tätä hyväksimme arkipäiväisten tapojen muodossa – esimerkiksi lajittelemalla jätteemme, syömällä vähemmän lihaa, tekemällä ostoksia paikallisissa kaupoissa, olemalla heittämättä ruokaa roskeen – niin, että myös lapset omaksuvat oikeita tapoja ja pikkuhiljaa myös hyödyllisiä vastuita.

Kun olemme analysoineet kaikki nämä kohdat kumppanimme tai perheenjäsenemme kanssa, käymme yhteisen keskustelun koko ryhmän kanssa. Tämän keskustelun tarkoituksena on jakaa kokemuksiamme, pohdintojamme ja johtopäätöksiämme, päättääksemme työpajan positiiviseen tunteeseen oppimisesta ja siitä, että perheen sisäinen koulutus on parantunut.

5 projektin tuotosten esittely

ICE-CAP projekti on tuottanut joukon oppimisresursseja, joista voitte perheenä oppia lisää kiertotaloudesta:

sarjakuvat: buzz bee: eko-skidien seikkailut:

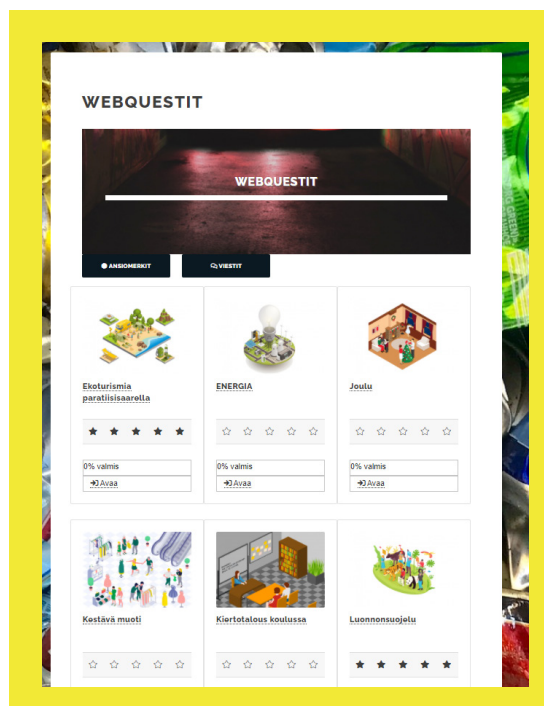
Sarjakuvat on tarkoitettu 6–10-vuotiaille lapsille. Niissä kerrotaan arkipäivän tarinoita useiden hahmojen kautta, joten lapset voivat helposti samastua niihin. Niistä löytyy lisäksi aktiviteetteja lapsille ja vinkkejä vanhemmille. Aiheita, joita sarjakuvissa käsitellään:

- matkustaminen – kestävä liikkuminen
- jouluku – ruoka
- vesi – jäte
- puutarhanhoito – energia
- muovi – koulu
- muoti – kierrättäminen

digitaaliset pakotehtävät:

Digitaaliset pakotehtävät on suunniteltu 11–15-vuotiaille lapsille. Niissä käsitellään samoja aiheita kuin sarjakuvissa, mutta tälle ikäryhmälle sopivalla tavalla.

webquestit:

WebQuestit on suunniteltu 16–20-vuotiaille nuorille, jotka pääsevät työskentelemään syvemmin kiertotalouden parissa.

2019-1-UK01-KA204-06144
ICE-CAP Waste not Want not

CREATIVE EXCHANGE

USTANOVA ZA
OBRAZOVANJE
ODRASLIH | ADULT
EDUCATION
INSTITUTION

S V E B ■ Schweizerischer Verband für Weiterbildung
F S E A ■ Fédération suisse pour la formation continue
Federazione Svizzera per la formazione continua
Swiss Federation for Adult Learning

With the support of
movetia Austausch und Mobilität
Échanges et mobilité
Scambi e mobilità
Exchange and mobility

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Euroopan komission tuki tämän julkaisun tuottamiselle ei merkitse sen sisällön hyväksyntää, julkaisun sisältö heijastaa vain tekijöidensä näkemyksiä, eikä komissiota voida pitää vastuussa julkaisussa olevien tietojen mahdollisesta käytöstä.

